

MASARYKOVA
UNIVERZITA

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU
VÝROČNÍ ZPRÁVA 2016

UNIVERZITA
TŘETÍHO VĚKU
**VÝROČNÍ
ZPRÁVA**
2016

Masarykova univerzita
Brno 2016

Úvodní slovo

Rok 2016 byl na Univerzitě třetího věku opět velmi pestrý a bohatý na události. Nejdůležitější neboli klíčové aktivity jsou zobrazeny na následujících stránkách společně s vypovídajícími fotografiemi. Při procházení výroční zprávy zjistíte, že ani v roce 2016 jsme nezháleli a zajistili jsme program pro bezmála 2 100 posluchačů nejen z Brna, ale i vzdálenějšího okolí.

Za akademický rok 2015/2016 jsme realizovali 189 přednášek v dlouhodobých kurzech, 51 krátkodobých kurzů, několik exkurzí a mimořádných přednášek. Tato pestrá nabídka by nevznikla bez spolupráce s fakultami, externími spolupracovníky a v neposlední řadě se spolupracujícími institucemi, mezi něž patří Krajský úřad Jihomoravského kraje, Magistrát města Brna, Moravské zemské muzeum, Moravská zemská knihovna anebo Národní památkový ústav.

Naším hlavním cílem je, aby program kurzů, přednášek a exkurzí nebyl jednotvárný

a monotematický. Proto se snažíme přicházet se stále novými nápady a učinit tak nabídku zajímavou pro co nejširší okruh posluchačů. V roce 2016 byla jednou z významných událostí přednáška doktora Jiřího Grygara, který při této příležitosti obdržel z rukou rektora Masarykovy univerzity docenta Mikuláše Beka zlatou medaili za své celoživotní dílo a popularizaci vědy. Neméně zajímavá byla přednáška o historii města Stuttgart, kterou posluchačům U3V MU přednesl vedoucí památkového ústavu ve Stuttgartu pan Herbert Medek. Díky spolupráci s Magistrátem města Brna mohla přednáška proběhnout v areálu vily Stiassni, což dodalo celé akci punc nevšednosti.

Jsme si vědomi důležitosti zpětné vazby, proto naši činnost průběžně monitorujeme prostřednictvím dotazníkových šetření, díky nimž zjišťujeme názory posluchačů na obsahovou i organizační stránku poskytovaných služeb. S vybranými výsledky se můžete ve výroční zprávě seznámit.

Pro posluchače Univerzity třetího věku vydáváme pravidelně učební texty, které vycházejí buď z tematických kurzů, nebo mimořádných přednášek. V letošním roce jsme vydali publikaci s textem přednášky primátora města Lipska pana Burkharda Junga na téma Demokracie a revoluce – vlna mírových revolucí v středovýchodní Evropě v roce 1989 a jejich dopad.

I letos jsme pokračovali ve spolupráci s Jihomoravským krajem v oblasti vzdělávání starších občanů v domovech pro seniory. Během roku se nám podařilo zrealizovat 9 kurzů, které snad pomohly zpestřit každodenní rutinu klientů

pobytových zařízení. Vzhledem k pozitivním ohlasům z řad účastníků i lektorů plánujeme v této činnosti pokračovat i v příštím roce. Zapomenout bychom neměli ani na již druhý kurz pro obyvatele brněnské městské části Medlánky, který se tentokrát zaměřil na právníckou problematiku.

Zajímají-li Vás podrobnější informace o aktivitách Univerzity třetího věku MU, zalistujte v naší výroční zprávě a dozvíte se víc.

**Kolektiv pracovníků
Univerzity třetího věku MU**

Klíčové události

Vernisáž výstavy prací posluchačů U3V v Telči

Kresby a fotografie posluchačů Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity představila výstava v prostorách Univerzitního centra Telč. Vystavované práce vznikly na Výtvarném plenéru U3V, který se konal v červenci loňského roku pod odborným vedením doc. Vítězslava Švalbacha, Danuše Švalbachové, MgA. Jiřího Víška a MgA. Igora Šefra. Slavnostní vernisáž výstavy se uskutečnila ve čtvrtek 18. února 2016 za účasti prorektorky MU prof. JUDr. Naděždy Rozehnalové, CSc., místostarosty města Telč Pavla Komína, ředitele Ústavu teoretické a aplikované mechaniky Akademie věd Ing. Jakuba Novotného, Ph.D. a samozřejmě autorů vystavovaných děl.

Den otevřených dveří počítačové cvičebny a studovny U3V na Fakultě sociálních studií

V pátek 26. února 2016 měli posluchači možnost navštívit počítačovou cvičebnu a studovnu knih a časopisů U3V, která již několik let funguje na Fakultě sociálních studií MU. Setkání s posluchači bylo rozděleno na tři části. V první části se návštěvníci seznámili s chodem studovny, otevírací dobou, fondem a možnostmi, které jako její uživatelé mají. Ve druhé části jim byly představeny služby, které může nabídnout přímo asistentka, vč. prezentace základních dovedností spojených s informační gramotností. Třetí část byla věnována prohlídce knihovny a jejím základním službám.

Přednášky prof. PhDr. Ing. Miloslava Dokulila, DrSc.

Jak v jarním, tak i v podzimním semestru se mohli posluchači U3V společně s prezenčními studenty účastnit na Fakultě informatiky přednášek vedených profesorem Dokulilem. Jednalo se o Filozofii vědy, Filozofii jazyka a Religionistiku. Největší zájem byl mezi seniory o přednášky zaměřené na otázky z religionistiky, kde mimo jiné při čtení a rozebírání vybraných textů našli podněty k úvahám o případném podílu racionality na víře.

Exkurze za středověkou architekturou

Posluchači kurzu Dějiny umění a vizuální kultury měli možnost zúčastnit se nad rámec svého studia dvou exkurzí. První, nesoucí název „Architektura středověku nad soutokem Jihlavy a Svratky“, se uskutečnila ve čtvrtek 21. dubna 2016. Zájemci se seznámili s historií šesti kostelů brněnského kraje a kláštera Rosa Coeli v Dolních Kounicích. Druhá z exkurzí nazvaná „Středověké drobnosti za brněnskými humny“ proběhla 5. května 2016 a nabídla neméně zajímavý a obsažný program. Účastníci si prohlédli kostely v Lelekovicích, Blansku, Černé hoře, Šebrově, Bořitově, Drásově a Čebíně.

Spolupráce se studentským spolkem IMFSA

Již druhým rokem spolupracuje Univerzita třetího věku MU se studentským spolkem Lékařské fakulty Masarykovy univerzity IMFSA. V roce 2016 uspořádali pro posluchače Univerzity třetího věku mimořádnou přednášku na téma Rakovina a její prevenci, která z důvodu velkého zájmu proběhla hned dvakrát (14. 3. a 22. 3. 2016). Pro tuto příležitost byly využity prostory klubu Antonína Trýba, který sídlí v budově na Komenského náměstí. Ve středu 27. 4. 2016 měli posluchači U3V možnost společně se studenty Lékařské fakulty MU shlédnout v Univerzitním kině Scala film Sejde z očí, sejde z mysli, který pojednával o životě schizofreniků umístěných v léčebně v kanadském Brockvillu na uzavřeném oddělení. Posledním společným počinem byla mimořádná přednáška o cukrovce, která se uskutečnila v pondělí 31. 10. 2016.

Mimořádná přednáška Stuttgart – historie architektonického vývoje

Zájemci z řad posluchačů Univerzity třetího věku měli možnost vyslechnout si přednášku o historii města Stuttgart, která proběhla 19. května 2016 v areálu vily Stiassni ve spolupráci s Magistrátem města Brna. Přednášejícím byl pan Herbert Medek, vedoucí památkového ústavu ve Stuttgartu, jenž posluchačům osvětlil mnohá podobenství mezi Stuttgartem a městem Brnem. I ta byla jedním z důvodů, proč byla v roce 1989 mezi oběma městy podepsána partnerská dohoda.

Promoce Všeobecně zaměřeného kurzu a kurzu Spirituální dimenze člověka

Ve středu 8. června 2016 byla slavnostně předána osvědčení absolventům dvou čtyřletých kurzů: Všeobecně zaměřeného kurzu a kurzu Spirituální dimenze člověka. Slavnostní ceremonie proběhla v aule Právnické fakulty MU za přítomnosti prorektorky Masarykovy univerzity prof. JUDr. Naděždy Rozehnalové, CSc., promotora doc. Mgr. Vladimíra Richtera a zástupců všech devíti fakult univerzity.

Promoce kurzu Dějiny umění a vizuální kultury

Dne 15. června 2016 proběhlo v aule Právnické fakulty Masarykovy univerzity slavnostní ukončení vzdělávání posluchačů kurzu Dějiny umění a vizuální kultury. Za přítomnosti prorektorky MU prof. JUDr. Naděždy Rozeňhalové, CSc. a děkana Filozofické fakulty MU prof. PhDr. Milana Pola, CSc., byla všem absolventům předána osvědčení o úspěšném absolvování kurzu. Obřadu byl přítomen také garant kurzu prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Výtvarný plenér

Univerzita třetího věku MU pořádala v termínu 20.–27. července 2016 pro své posluchače desátý ročník výtvarného plenéru, který již tradičně proběhl v Telči. Účastníci výtvarné části plenéru se pod vedením doc. Mgr. Vítězslava Švalbacha a Danuše Švalbachové seznámili nejen se základy kresby, lineární perspektivou, kterou procvičovali v telčských uličkách, ale také s kresbou stromů, květeny a městské krajiny. Lektori fotografické části kurzu Mgr. Jiří Višek a MgA. Igor Šefr pak kladli důraz především na vytříbenou kompozici, práci se světlem a docílení technicky kvalitního snímku.

Zahájení akademického roku U3V v Brně a v Telči

Proděkan pro výzkum a rozvoj Filozofické fakulty doc. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D. společně s Ing. Bc. Barborou Haškovou v pátek 7. října 2016 slavnostně přivítali posluchače prvního ročníku Všeobecně zaměřeného kurzu. Pan docent Fasora se při té příležitosti ujal i úvodní přednášky nazvané Historie a rozvoj Masarykovy univerzity. O týden později byl v Telči zahájen již druhý ročník kurzu Kulturní dědictví – jeden z pilířů identity národa II. K posluchačům promluvila nejen garantka kurzu PhDr. Martina Indrová, která se zároveň ujala i první přednášky, ale i ředitel Univerzitního centra Telč Ing. Josef Plucar a manažerka pro koordinaci celoživotního vzdělávání Ing. Bc. Barbora Hašková.

Mimořádná přednáška RNDr. Jiřího Grygara, CSc.

Středa 26. října 2016 patřila všem obdivovatelům astronomie a vesmíru jako takového. Univerzitní kino Scala poctil svou návštěvou pan doktor Jiří Grygar, který u příležitosti svých 80. narozenin převzal z rukou rektora Masarykovy univerzity doc. PhDr. Mikuláše Beka, Ph.D. zlatou medaili za svou celoživotní práci a popularizaci vědy. Slavnostní předání se uskutečnilo v Univerzitním kině Scala, a to při mimořádné přednášce na téma Záludné výběrové efekty a zářivé vyhlídky astronomie, během níž zasvětil do vesmírných tajů nejen posluchače Univerzity třetího věku, ale i prezenční studenty Masarykovy univerzity.

Externí aktivity a spolupráce

Spolupráce s Krajským úřadem Jihomoravského kraje

Kurzy v domovech pro seniory

Masarykova univerzita si je vědoma své společenské odpovědnosti a probíhajících sociálně-demografických změn, tudíž již v roce 2014 začala spolupracovat s Krajským úřadem Jihomoravského kraje na realizaci kurzů v domovech pro seniory, jichž je kraj zřizovatelem.

V roce 2014 proběhl první – pilotní kurz v Seniorcentru Blansko a absolvovalo jej 10 osob. Rozšířila se tím možnost přispět ke zkvalitnění života seniorů, kteří nemají možnost navštěvovat univerzitu třetího věku v takové podobě jako jejich fyzicky nebo psychicky aktivnější vrstevníci.

V roce 2015 bylo realizováno 6 kurzů, pro něž byla zvolena témata: Duševní hygiena v seniorském věku, Česká literatura a Trénování paměti. Každý z kurzů byl zahájen přednáškou seznamující účastníky s historií a současnými aktivitami Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity. Na ni pak navazovala úvodní

přednáška představující strukturu a obsah jednotlivých kurzů. Každý kurz obsahoval 6 dvouhodinových přednášek. Konkrétně byly kurzy realizovány v Domovech pro seniory v Předklášteří, Černé Hoře, Vyškově, Zastávce u Brna, Hodoníně a Habrovanech u Rousínova.

Na rok 2016 bylo naplánováno 9 kurzů. Letošními destinacemi byly (řazeno chronologicky podle data zahájení) domovy pro seniory v Zastávce u Brna, Božicích, Předklášteří, Černé Hoře, Skalici u Znojma, Strážnici, Kyjově, Habrovanech a Vyškově. Tematicky byly kurzy v roce 2016 zaměřeny opět na duševní hygiena v seniorském, trénování paměti a historii francouzského filmu.

Všichni senioři, kteří kurz absolvovali, pak obdrželi z rukou manažerky pro koordinaci celoživotního vzdělávání na Masarykově univerzitě Ing. Bc. Barbory Haškové oficiální Osvědčení podepsané prorektorkou Masarykovy univerzity prof. JUDr. Naděždou Rozehnalovou, CSc. Slavnostnímu předávání osvědčení byl vždy přítomen i ředitel/ředitelka Domova pro seniory, lektor/lektoři kurzu a v některých případech i rodinní příslušníci.

V roce 2015 se kurzů účastnilo celkem 84 osob z toho 53 žen a 31 mužů. Průměrný věk žen činil 79 let a mužů 74 let. V roce 2016 se kurzů zúčastnilo 150 osob (110 žen a 40 mužů), přičemž průměrný věk účastníků činil bez jedné desetiny 80 let (ženy 82, muži 74). Na rozdíl od „běžné“ univerzity třetího věku byli tedy posluchači kurzů průměrně o 10 let starší. Kurzů v domovech pro seniory se v obou letech

účastnilo mnohem více mužů (cca 36 %), než jsme tomu zvyklí na univerzitě (cca 10 %).

Realizace kurzů byla podpořena dotací. Spolupráce a návaznost aktivit univerzit třetího věku na další instituce, které patří mezi klíčové aktéry poskytování sociální pomoci a péče starším lidem v podobě nabídky specifických vzdělávacích programů zohledňující heterogenitu této

skupiny je jednou z možností jak zkvalitňovat její život. Předpokládáme, že do budoucna vzniknou na základě poptávky zřizovatelů, poskytovatelů či uživatelů další specifické vzdělávací moduly zacílené na rozvoj konkrétních znalostí a dovedností, které jsou nezbytné pro posílení aktivní role seniorů. Možné je také vytváření vazeb mezi U3V a výzkumnými aktivitami vysokých škol nebo jiných pracovišť.

Spolupráce s Magistrátem města Brna

Užší spolupráce s Magistrátem města Brna byla zahájena již v roce 2015. Tehdy dostala Univerzita třetího věku MU finanční dotaci na uspořádání dvou kurzů se zdravotnickou tematikou. Posluchači Univerzity třetího věku tak měli možnost zúčastnit se kurzu První pomoc od A do Z, kdy se během čtyř tříhodinových bloků seznámili s různými technikami poskytování první pomoci, s principem fungování Zdravotnické záchranné služby i IZS a na resuscitačních figurínách si prakticky vyzkoušeli postup kardiopulmonální resuscitace.

Druhý kurz byl zaměřen na Zdravou výživu. 23 přihlášených posluchačů bylo seznámeno s popisem jednotlivých složek našeho těla a jejich významem pro zdraví člověka. Účastníci měli možnost změřit se na nejmodernějším přístroji pro hodnocení tělesného složení InBody a zjistit tak klady i zápory svého životního stylu.

V roce 2016 naše spolupráce s Magistrátem města Brna pokračovala. Prvním počinem roku 2016 bylo společné uspořádání mimořádné přednášky o historii města Stuttgart, která proběhla v areálu vily Stiassni a posluchači ji hodnotili velmi pozitivně. Tím druhým pak bylo vydání publikace Burkhard Jung – Demokracie a revoluce, která zaznamenala brněnskou přednášku primátora města Lipska hned ve třech jazykových mutacích.

Společné aktivity plánujeme i v následujícím roce. Jednou z nich by měla být rozsáhlá výstava výtvarných a fotografických prací posluchačů U3V mapující 10 ročníků výtvarných plenérů.

Kurz v městské části Brno-Medlánky

Nejen obyvatelé Medlánek měli možnost zúčastnit se kurzu Neznalost zákona neomlouvá ani Medlánecké, který jsme připravili ve spolupráci

se sdružením Občané pro Medlánky a městskou částí Brno-Medlánky. Tentokrát ryze právníká tematika navázala na první úspěšný kurz pořádaný v roce 2015 s názvem Vzděláváme Medlánecké. Téměř 50 přihlášených si během sedmi pátečních setkání osvojilo základy rodinného a dědického práva, dozvěděli se, jak mohou disponovat se svým majetkem, na co si mají dávat pozor při uzavírání spotřebitelských smluv, jak se vypořádat s případnými exekucemi apod.

Propagace

Součástí naší činnosti je příprava různých informačních a propagačních materiálů. Vzhledem k častější spolupráci se zahraničními partnery vydáváme i propagační materiály v anglickém nebo německém jazyce. Pro většinu vzdělávacích institucí je dnes stěžejní komunikace prostřednictvím webu a dalších moderních nástrojů jako je Facebook, YouTube, zážitkové události apod. Internetové stránky www.u3v.muni.cz jsou jedním z nejdůležitějších informačních kanálů o aktivitách a aktuálním dění (včetně foto a videogalerií) v rámci Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity a pomyslným „oknem do naší kuchyně“. V žádném z těchto ohledů tedy U3V MU nezůstává pozadu, přičemž si též dobře uvědomujeme, jakým způsobem nás vnímá naše cílová skupina.

Propagace U3V

Pravidelně informujeme o své činnosti prostřednictvím zpravodajů brněnských městských částí nebo skrze organizace, které se zabývají seniory např. Seniorpoint a jiné. Naše aktivity propagujeme na různých akcích a konferencích, které jsou pořádány k tomuto

tématu – např. na festivalu celoživotního vzdělávání AEDUCA nebo na konferenci Sociální práce a sociální služby.

Publikace Burkhard Jung – Demokracie a revoluce

Přednáška primátora města Lipska pana Burkharda Junga na téma Demokracie a revoluce – vlna mírových revolucí v středovýchodní Evropě v roce 1989 a jejich dopad měla mezi posluchači Univerzity třetího věku velký úspěch. I z toho důvodu jsme se ji rozhodli zvěčnit v publikaci, kterou jsme vytvořili ve spolupráci s Magistrátem města Brna a Magistrátem města Lipska. Text publikace je nejen v českém jazyce, ale i v němčině a angličtině.

U3V aneb Babičko, dědečku studujte!

V současné době se lidé stále častěji dožívají vyššího věku v dobré fyzické i duševní kondici a aktivně se podílejí na společenském dění. To vše však vyžaduje činnorodý přístup k životu. Jedním ze způsobů, který napomáhá právě k udržení kvality života, je i seniorské vzdělávání, např. formou univerzity třetího věku (U3V).

Ve městě Brně můžete navštěvovat Univerzitu třetího věku na Masarykově univerzitě, jejímž

základním prvkem je **Všeobecně zaměřený kurz**, který trvá osm semestrů a je zaměřen na otázky zdravého a smysluplného životního stylu ve vyšším věku. V akademickém roce 2016/2017 bude také otevřen tříletý běh zcela nového kurzu **Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách**. Dále pořádáme ve spolupráci s dalšími partnery i jednoleté kurzy tematicky spojené s Brnem a Moravou.

Vzdělávání na U3V Masarykovy univerzity probíhá formou přednášek, cvičení, seminářů a exkurzí, účastníci mohou využívat studovny a knihovny. Účastníkem programu může být osoba, která dosáhla věku potřebného pro přiznání starobního důchodu a má úplné středoškolské vzdělání s maturitou. Vzdělávání je bezplatné, každoročně se hradí pouze zápisné.

Přihlášky lze podat osobně (Komenského nám. 2, Brno) nebo elektronicky **od 2. 5. do 30. 6. 2016**. Další podrobnosti o Univerzitě třetího věku Masarykovy univerzity včetně fotografií a videoukázek našich aktivit najdete na www.u3v.muni.cz.
kolktiv U3V MU

Evaluace vzdělávacích aktivit

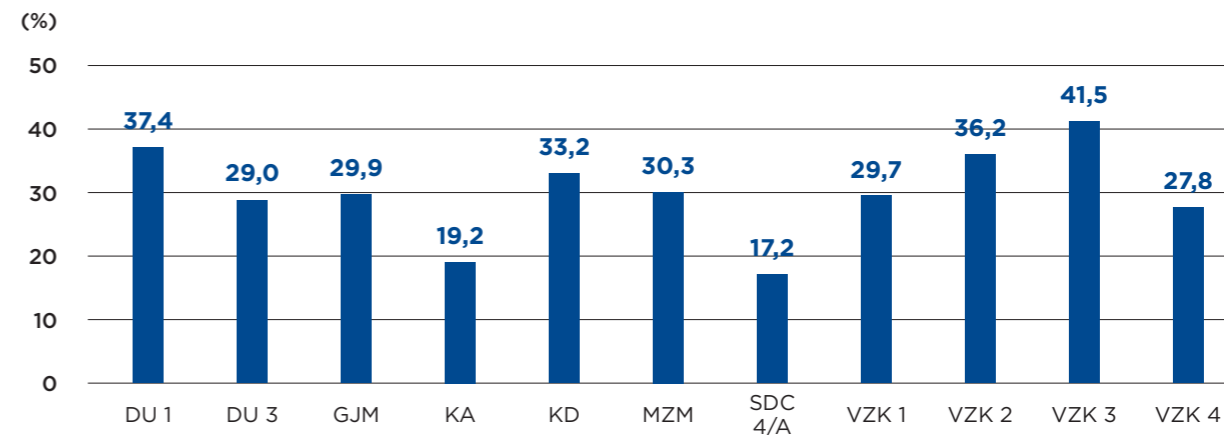
Každoročně hodnotíme v úzké spolupráci s účastníky U3V téměř všechny vzdělávací aktivity a získáváme tak neocenitelnou zpětnou vazbu pro naši další práci. Předmětem našich šetření je zejména spokojenost s organizací vzdělávacích aktivit, jejich obsahem a kvalitou, úroveň lektorů a také motivace ke vzdělávání a další témata.

Důležitá sociodemografická data lze získat i z Informačního systému MU, jelikož v něm seniory, stejně jako studenty graduovaných studijních programů, evidujeme. Některé výsledky z našeho šetření, provedeného v červnu 2016 zde nyní uvádíme.

Dotazník, kterým jsme šetření prováděli, vyplnilo 561 respondentů. Na následujícím grafu je možné vidět návratnost podle jednotlivých kurzů (zkratky jsou vysvětleny na další straně).

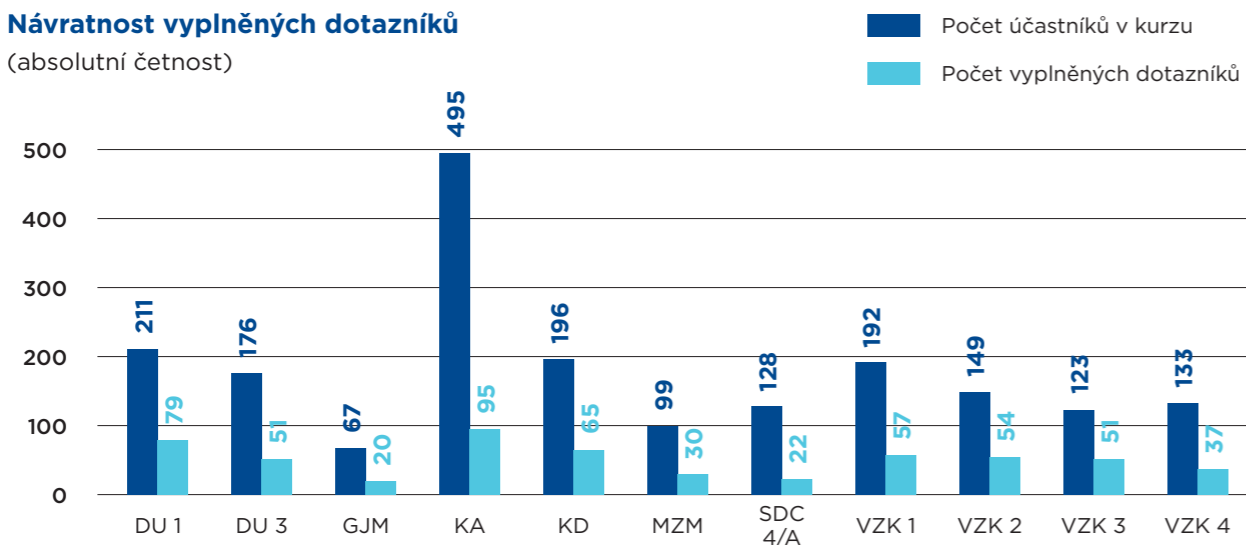
Návratnost vyplněných dotazníků

(relativní četnost)

Návratnost vyplněných dotazníků

(absolutní četnost)

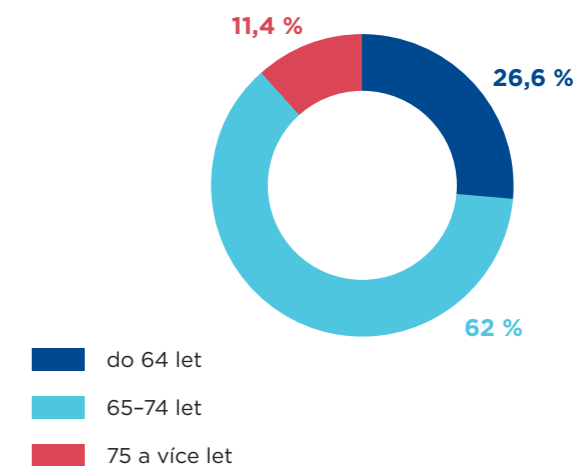
Zkratky kurzů:

DU 1	Dějiny umění a vizuální kultury 1. ročník
DU 3	Dějiny umění a vizuální kultury 3. ročník
GJM	G. J. Mendel: člověk, opat a vědec
KA	Kurz pro absolventy
KD	Kulturní dědictví a památková péče na Moravě
MZM	U3V v Moravském zemském muzeu
SDČ 4/A	Spirituální dimenze člověka 4. ročník/skupina A
VZK 1	Všeobecně zaměřený kurz 1. ročník
VZK 2	Všeobecně zaměřený kurz 2. ročník
VZK 3	Všeobecně zaměřený kurz 3. ročník
VZK 4	Všeobecně zaměřený kurz 4. ročník

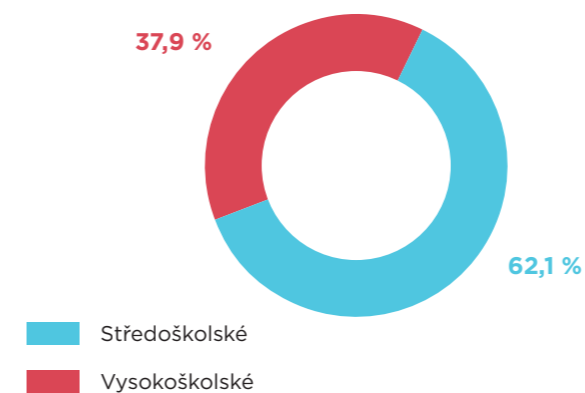
Struktura vzorku

Přibližně devět z deseti účastníků kurzů Univerzity třetího věku MU (88,2 %) byly ženy a pouze jeden účastník z deseti (11,8 %) byl muž. Ve výběrovém vzorku byli zastoupeni respondenti ve věku od 57 do 81 let, přičemž průměrný věk dotázaných byl 68 let. Šest respondentů z deseti (62,1 %) má středoškolské vzdělání. Čtyři dotázaní z deseti (37,9 %) uvedli, že mají vysokoškolské vzdělání. Jako svůj obor vzdělání uvedli respondenti nejčastěji ekonomii (24,1 %), technické obory (stavebnictví, strojírenství, architektura apod.) (18,3 %) a zdravotnictví (12,5 %).

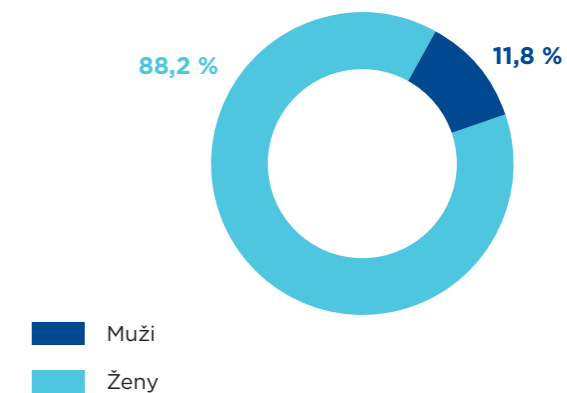
Struktura respondentů podle věku

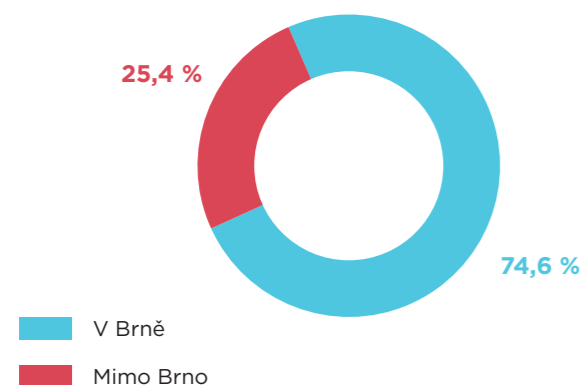
Struktura respondentů podle vzdělání

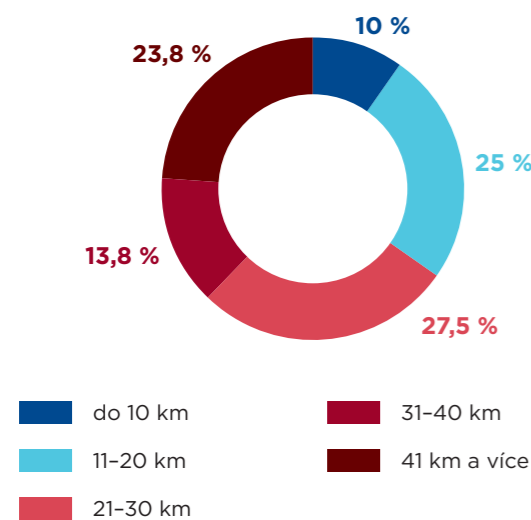
Struktura respondentů podle pohlaví

Bydliště respondentů

Vzdálenost bydliště respondentů od Brna

Před odchodem do starobního důchodu pracovalo nejvíce respondentů ve státních či příspěvkových organizacích, a to ve dvou pětinach případů (38,8 %). Necelá čtvrtina respondentů (23,7 %) pracovala v komerční sféře a stejně početná skupina dotázaných (23,7 %) pracovala na vysoce kvalifikovaných pozicích (učitel, lékař, vědecký a výzkumný pracovník, právník apod.), desetina respondentů byla před odchodem do starobního důchodu podnikatelem nebo drobným živnostníkem (8,5 %) a pouze zanedbatelné množství respondentů vykonávalo svoji poslední profesi na pozici manuálního pracovníka (0,7 %), specifického povolání (voják, hasič, ...) (1,1 %), případně bylo jinak ekonomicky aktivní (3,1 %). Nezaměstnaní byli pouze dva účastníci kurzů (0,4 %).

Tři čtvrtiny respondentů bydlí v Brně (74,6 %). Čtvrtina dotázaných (25,4 %) žije mimo Brno. Mimo Brno žije 25,4 % respondentů¹, z nichž ve vzdálenosti do 10 kilometrů od Brna žije 10,0 % respondentů, ve vzdálenosti od 11 do 20 kilometrů od Brna žije 25,0 % dotázaných, ve vzdálenosti od 21 do 30 km od Brna bydlí 27,5 % respondentů, ve vzdálenosti od 31 do 40 km od Brna žije 13,8 % dotázaných a ve vzdálenosti více jak 41 kilometrů od Brna žije 23,8 % účastníků kurzů U3V MU.

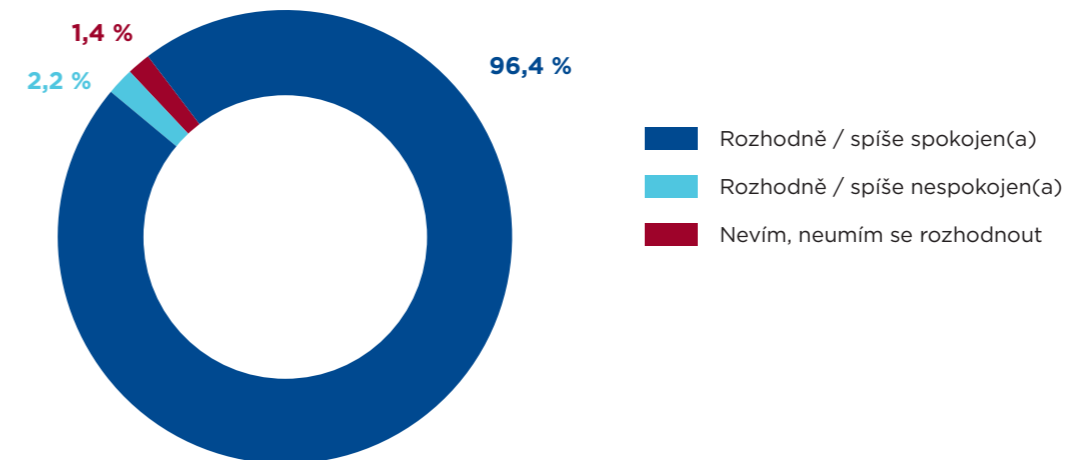
¹ Skupinu respondentů žijících mimo Brno (25,4 %) považujeme při následující analýze a grafické prezentaci výsledků za 100 %.

Spokojenost posluchačů

Více než devět z deseti dotázaných respondentů (96,4 %) je rozhodně nebo spíše spokojeno s celkovou úrovní vzdělávání na Univerzitě třetího věku Masarykovy univerzity, nespokojena byla jen velmi malá část respondentů (2,2 %).²

Jak vyplývá z podrobnější analýzy výsledků, celková míra spokojenosti se výrazněji nediferencuje ve vztahu k základním údajům o účastnících kurzu. Nejvyšší míru spokojenosti (100 %) vykazovali účastníci kurzů Dějiny umění a vizuální kultury 3. ročník, G. J. Mendel: člověk, opat a vědec a kurzu U3V v Moravském zemském muzeu.

Celková spokojenost

² Varianty odpovědi míry spokojenosti s celkovou úrovní vzdělávání na U3V „rozhodně spokojen(a)“ a „spíše spokojen(a)“ byly sloučeny do kategorie „rozhodně / spíše spokojen(a)“ a varianty odpovědi „rozhodně nespokojen(a)“ a „spíše nespokojen(a)“ byly sloučeny do kategorie „rozhodně / spíše nespokojen(a)“.

Míru spokojenosti respondentů s jednotlivými atributy, které souvisí se vzděláváním na U3V MU, jsme identifikovali prostřednictvím 11 položek (tzv. indikátorů)³.

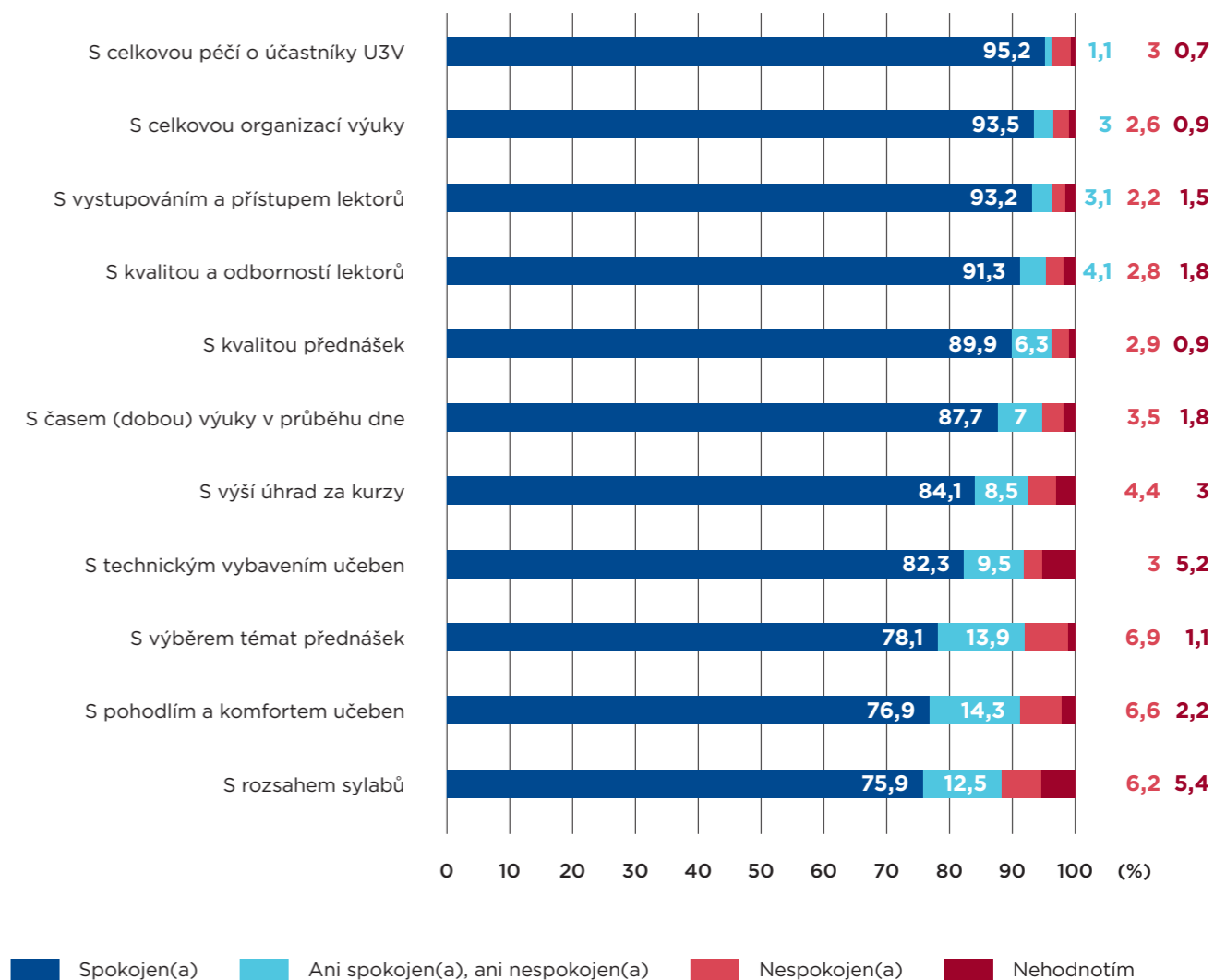
Je možné konstatovat, že u všech zjišťovacích položek vysoce převažuje míra spokojenosti respondentů s jednotlivými položkami nad nespokojeností. Respondenti jsou nejvíce spokojeni s celkovou péčí o účastníky U3V (95,2 %), dále pak s celkovou organizací výuky

(93,5 %) a s vystupováním a přístupem lektorů (93,2 %). Menší podíl dotázaných je spokojen s rozsahem sylabů (75,9 %) a s pohodlím a komfortem učeben (76,9 %). Podrobně jsou výsledky uvedeny v následujícím grafu.

Respondenti byli nejvíce spokojeni s vystupováním a přístupem lektorů, dále pak s celkovou péčí o účastníky U3V. Menší podíl respondentů byl spokojen s rozsahem sylabů nebo výběrem témat přednášek.

³ Respondenti odpovídali na škále od 1 – „rozhodně spokojen(a)“ do 5 – „rozhodně nespokojen(a)“, případně mohli zvolit variantu „nehodnotím“. Pro účely interpretace byly sloučeny hodnoty 1 a 2 do kategorie „spokojen(a)“ a hodnoty 4 a 5 do kategorie „nespokojen(a)“.

Jak jste byl(a) spokojen(a) nebo nespokojen(a) s jednotlivými přednáškami? (%)

Preference oborů

Vědní obory, které by respondenti uvítali do budoucna v nabídce U3V, jsme identifikovali prostřednictvím 10 položek (tzv. indikátorů)⁴.

Z následujícího grafu je patrné, že by účastníci nejvíce v budoucnu uvítali v nabídce U3V humanitní vědy (historie, jazyky, filozofie, kultura, umění atd.) (94,4 %). Dále pak lékařské vědy (91,5 %) a společenské vědy (právo, psychologie, ekonomie, sociologie atd.) (90,6 %). Nejmenší zájem respondenti vyjádřili o chemické vědy (29,1 %) a fyzikální vědy (39,0 %).

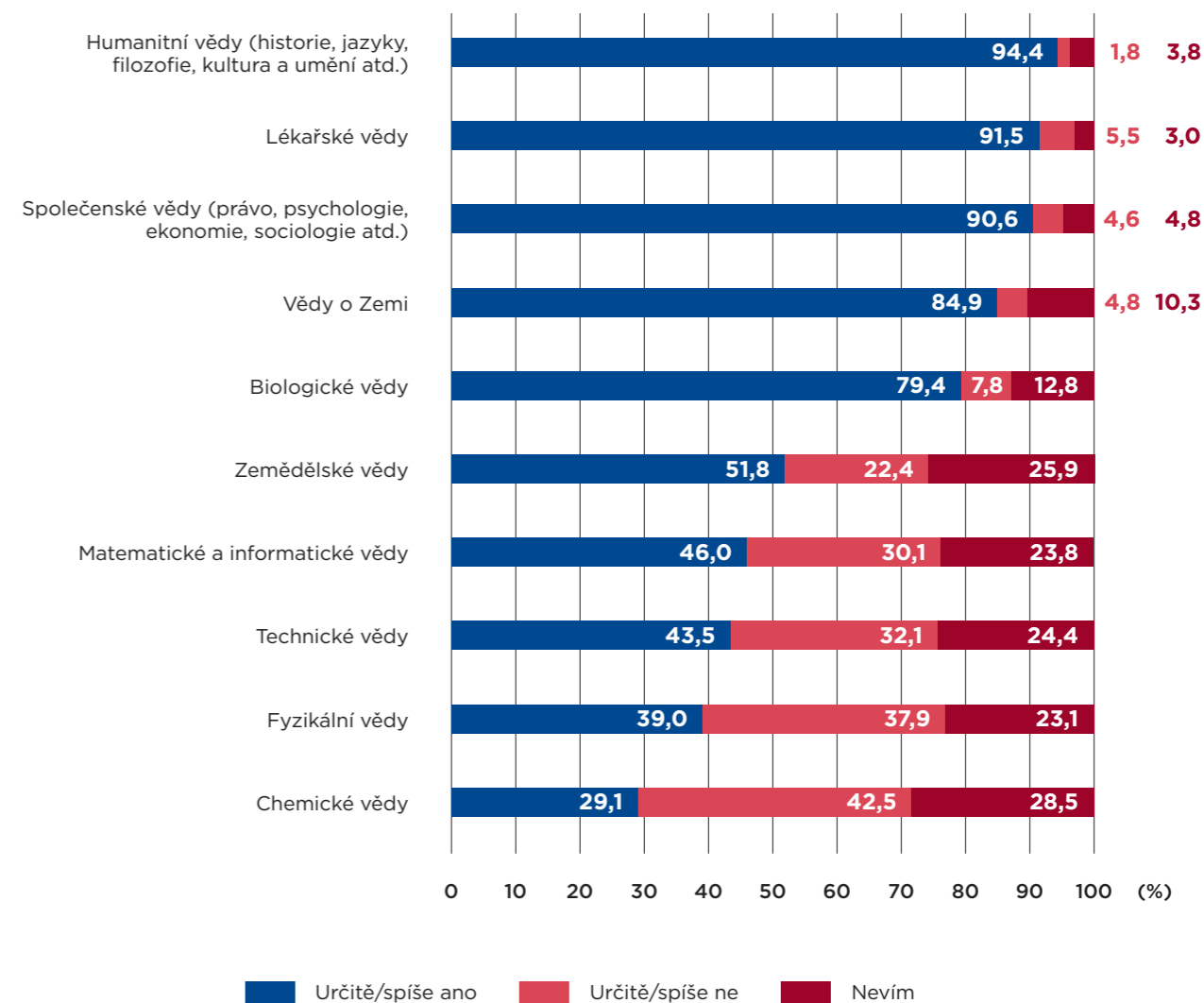
Srovnávací analýza (2013–2016)

Kurzů U3V MU se v letech 2013–2016 účastnily přibližně dvě třetiny dotázaných se středoškolským vzděláním a třetina respondentů s vysokoškolským vzděláním. Meziročně je však patrný narůstající trend v počtu vysokoškolsky vzdělaných účastníků U3V a naopak pokles účastníků se středoškolským vzděláním. Zatímco v roce 2013 se zúčastnilo kurzů U3V 29,4 % osob s vysokoškolským vzděláním v roce 2016 jich bylo už 37,9 %.

Z výsledků analýz je patrné, že meziročně přibývá účastníků U3V, kteří bydlí přímo v Brně. Zatímco v roce 2013 bylo 65 % účastníků kurzů U3V přímo z Brna, v roce 2016 jich bylo o 10 % více (74,6 %).

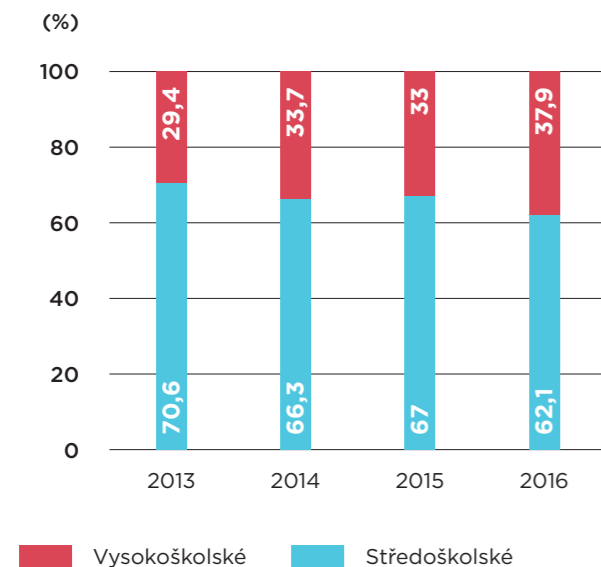
Které z následujících vědních oborů byste do budoucna uvítal(a) v nabídce U3V?

(%)

⁴ Respondenti odpovídali variantami „Určitě ano“, „Spíše ano“, „Spíše ne“, „Určitě ne“, případně mohli zvolit variantu „Nevím“. Pro účely interpretace byly sloučeny varianty určité a spíše ano a určité a spíše ne.

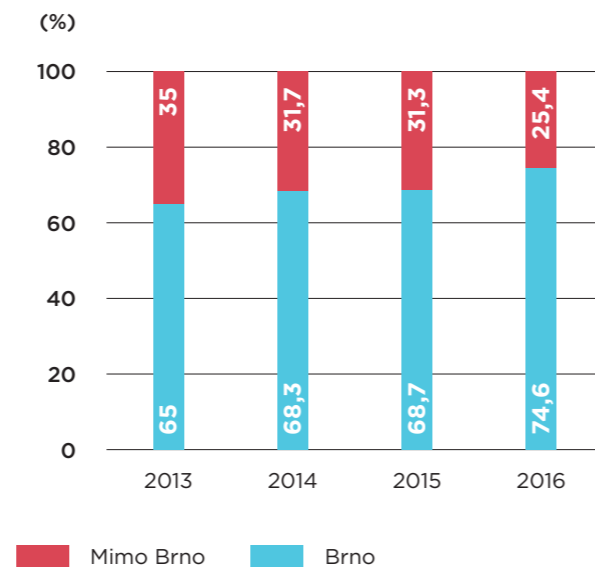
Vzdělání účastníků U3V v letech 2013–2016

Kurzů U3V MU se v letech 2013–2016 zúčastnili lidé ve věku od 47 do 94 let. Z výsledků analýz lze konstatovat, že meziročně přibývá účastníků ve věkové kategorii 65 až 74 let. Tento trend v podstatě kopíruje výsledky sociálně demografických analýz, které jsme zvyklí v poslední době číst.

Spokojenost s celkovou úrovní vzdělávání na U3V MU je každoročně velmi vysoká. V letech

Bydliště účastníků U3V v letech 2013–2016

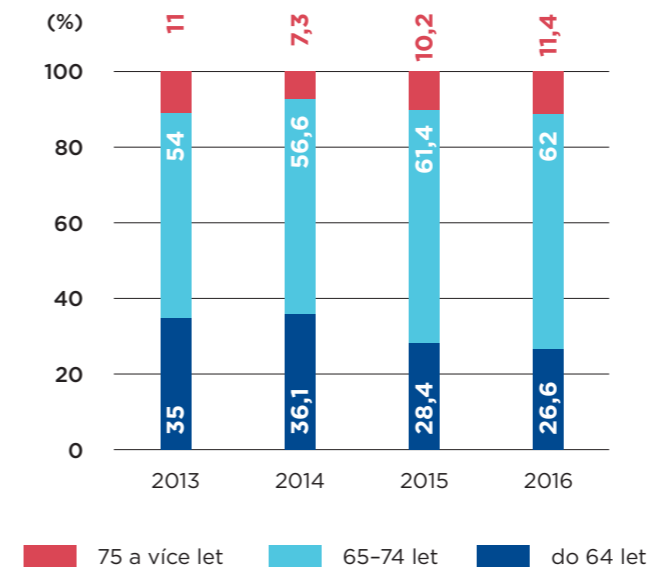

2013–2016 neklesla pod 95,0 % a hodnoty se meziročně výrazně neliší.

Míra spokojenosti respondentů s jednotlivými atributy, které souvisí se vzděláváním na U3V MU, byla identifikována prostřednictvím 11 položek.

Je možné konstatovat, že u všech zjišťovacích položek každoročně vysoce převažuje míra

Věk účastníků U3V v letech 2013–2016

spokojenosti respondentů s jednotlivými položkami nad nespokojeností.

Respondenti byli každoročně nejvíce spokojeni s vystupováním a přístupem lektorů, s celkovou péčí o účastníky U3V, s celkovou organizací výuky a s kvalitou a odborností lektorů. Naproti tomu nejnižší míru spokojenosti lze pozorovat s rozsahem sylabů a s pohodlím a komfortem učeben.

V meziročním srovnání v letech 2013–2016 klesá spokojenost s vystupováním a přístupem lektorů, kvalitou a odborností lektorů, kvalitou přednášek, technickým vybavením učeben a výběrem témat přednášek. Naproti tomu vzrůstá míra spokojenosti s výší úhrad za kurzy.

Programy kurzů U3V MU 2016/2017

Program přednášek jednotlivých ročníků Všeobecně zaměřeného kurzu v akademickém roce 2016/2017

První ročník

1. Historie a rozvoj Masarykovy univerzity

doc. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D.
(proděkan, Filozofická fakulta MU)

2. Psychomotorické aktivity a hry pro seniory

Mgr. Dagmar Heiland Trávníková, Ph.D.
(Fakulta sportovních studií MU)

3. Základní zdravotnická problematika a východiska zdravotní péče

prof. MUDr. Jan Holčík, DrSc.
(Lékařská fakulta MU)

4. Dědictví

JUDr. Lenka Dobešová, Ph.D.
(Právnická fakulta MU)

5. Vietnam – nový asijský tygr?

RNDr. Vladimír Herber, CSc.
(Přírodovědecká fakulta MU)

6. Paříž a její legendy

PhDr. Miroslava Novotná, Ph.D.
(Pedagogická fakulta MU)

7. Identita v počítačovém světě

prof. RNDr. Václav Matyáš, M.Sc., Ph.D.
(Fakulta informatiky MU)

8. Prarodiče, rodiče, děti

Mgr. Zuzana Masopustová, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

9. Gerontologie – jak se s věkem měníme

prof. MUDr. Hana Matějovská Kubešová, CSc.
(Lékařská fakulta MU)

10. Problematika domácího násilí a jeho prevence

JUDr. Mgr. Ing. Kateřina Šmejkalová
(Pedagogická fakulta MU)

11. Náboženství v České republice

Ing. Mgr. et Mgr. Miroslav Vrzal
(Filozofická fakulta MU)

12. My a správná výživa

Mgr. Martin Forejt, Ph.D.
(Lékařská fakulta MU)

13. Sousedská práva v občanském zákoníku

JUDr. Eva Dobrovolná, Ph.D., LL.M.
(Právnická fakulta MU)

14. Šibenice – památky na hrdelní právo ve středověku a novověku

prof. PhDr. Josef Unger, CSc.
(Přírodovědecká fakulta MU)

15. Bankovníctví a dohled finančního trhu

Ing. Dalibor Pánek, Ph.D.
(Ekonomicko-správní fakulta MU)

Druhý ročník

1. Rok srdečního selhání

prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc.
(Lékařská fakulta MU)

2. Pikardie, její příběhy a legendy

PhDr. Miroslava Novotná, Ph.D.
(Pedagogická fakulta MU)

3. Trénování paměti pro seniory

PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

4. Strom ve světle platné právní úpravy

doc. JUDr. Ilona Jančářová, Ph.D.
(Právnická fakulta MU)

5. Dějiny portrétní fotografie

Mgr. Jiří Víšek
(Fakulta informatiky MU)

6. Geologický vývoj Brna a okolí

prof. RNDr. Antonín Přichystal, DSc.
(Přírodovědecká fakulta MU)

7. Ochrana spotřebitele před šmejdou – vybrané problémy

JUDr. Eva Večerková, Ph.D.,
JUDr. Jana Dudová, Ph.D.,
Mgr. Jan Provazník
(Právnická fakulta MU)

8. Asistivní technologie

RNDr. Jaromír Plhák, Ph.D.
(Fakulta informatiky MU)

9. Rovnost žen a mužů v rodině

doc. PhDr. Iva Šmidová, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

10. Definice osobních jmen a jejich druhů

prof. PhDr. Jana Pleskalová, CSc.
(Filozofická fakulta MU)

11. Operace šedého zákalu jako refrakční zákrok

doc. MUDr. Šárka Skorkovská, CSc.
(Lékařská fakulta MU)

12. Zdravý životní styl – jak je ekonomicky náročné se stravovat zdravě?

Ing. Iva Hrnčířiková, Ph.D.
(Fakulta sportovních studií MU)

13. Migrace v zemích Střední Ameriky ve vztahu k problematice kulturní identity

Mgr. Athena Alchazidu, Ph.D.
(Filozofická fakulta MU)

14. Jak alespoň zachovat hodnotu majetku

doc. Ing. Martin Svoboda, Ph.D.
(Ekonomicko-správní fakulta MU)

15. Humor a mimohudební inspirace ve vokální hudbě

doc. Mgr. Vladimír Richter
(Pedagogická fakulta MU)

Třetí ročník

1. Senioři jako oběti trestných činů: uvedení do problematiky

PhDr. Josef Smolík, Ph.D., MBA
(Fakulta sociálních studií MU)

2. Znaky a vlajky Moravy a Slezska

doc. JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D.
(Právnická fakulta MU)

3. Aktuality v moderním lékařství

prof. MUDr. Jindřich Vomela, CSc., LL.M.
(Lékařská fakulta MU)

4. Víno ve výživě

Mgr. Martin Forejt, Ph.D.
(Lékařská fakulta MU)

5. Molekulární mechanismy buněčného stárnutí

Mgr. Petra Procházková Schrupflová, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

6. Síť, o které se mluví příliš málo

Mgr. Lenka Zychová
(Přírodovědecká fakulta MU)

7. Sociální sítě

doc. RNDr. Tomáš Pitner, Ph.D.
(Fakulta informatiky MU)

8. Komunikace u dětí s rozštěpovými vadami

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.
(Pedagogická fakulta MU)

9. Od středověkého karbanu ke Googlovému našeptávači

Mgr. Maria Králová, Ph.D.
(Ekonomicko-správní fakulta MU)

10. Bezhotovostní platby a platební karty

JUDr. Ing. Libor Kyncl, Ph.D.
(Právnická fakulta MU)

11. Migrace v proměnách tisíciletí

doc. PhDr. Jarmila Bednaříková, CSc.
(Filozofická fakulta MU)

12. Místní jména na širším Brněnsku

prof. PhDr. Rudolf Šrámek, CSc.
(Pedagogická fakulta MU)

13. Získávání informací

doc. RNDr. Petr Sojka, Ph.D.
(Fakulta informatiky MU)

14. Potenciál internetu pro média aneb Může být každý „novinář“?

Mgr. Lenka Waschková Císařová, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

15. Sport a pohyb v konzumní sedavé společnosti

prof. PhDr. Aleš Sekot, CSc.
(Fakulta sportovních studií MU)

Čtvrtý ročník

1. Metabolický syndrom – smrtící kvartet ve stáří

prof. MUDr. Hana Matějovská Kubešová, CSc.
(Lékařská fakulta MU)

2. Dědické právo a pozůstalostní řízení

JUDr. Jaromír Koziak, Ph.D.
(Právnická fakulta MU)

3. Oční postižení u diabetiků

MUDr. Veronika Matušková, Ph.D., FEBO
(Lékařská fakulta MU)

4. Proč vysychají naše potoky a řeky?

RNDr. Petr Pařil, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

5. Kudy vede cesta ke štěstí ve starším věku?

doc. PhDr. Alena Slezáčková, Ph.D.
(Filozofická fakulta MU)

6. Výživa a anti-aging. Jak si pomoci výživou udržet pevné zdraví.

Ing. Iva Hrnčířiková, Ph.D.
(Fakulta sportovních studií MU)

7. Karel IV. jako mediální „superstar“ (700. výročí narození Karla IV.)

PhDr. Kamil Štěpánek, CSc.
(Pedagogická fakulta MU)

8. Sociální služby pro seniory v ČR – co nabízí, jak fungují, jak je mohu využívat

PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

9. Ohrožené dítě

Mgr. Ing. Martina Cirbusová
(Právnická fakulta MU)

10. Jak na běžný účet a krátkodobé spoření?

Mgr. Ing. Karel Urbanovský
(Ekonomicko-správní fakulta MU)

11. Konec soukromí v digitální době

doc. RNDr. Jan Bouda, Ph.D.
(Fakulta informatiky MU)

12. Střevní mikroflóra a její vliv na naše zdraví

Mgr. Petra Videňská, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

13. EU: kdo a jak ji řídí

doc. PhDr. Markéta Pitrová, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

14. Postavení žen ve společnosti v zemích Střední Ameriky

Mgr. Athena Alchazidu, Ph.D.
(Filozofická fakulta MU)

15. Proč srdce onemocní?

doc. MUDr. Julie Bienertová Vašků, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

Program přednášek jednotlivých směrů Kurzu pro absolventy Univerzity třetího věku v akademickém roce 2016/2017

Směr humanitní

1. Úvod do exekučního práva

Mgr. Bc. Petra Juřátková
(Právnická fakulta MU)

2. Proč se rozpadla Jugoslávie (příčiny a důsledky)

doc. PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D.
(Filozofická fakulta MU)

3. Náboženství v České republice

Ing. Mgr. et Mgr. Miroslav Vrzal
(Filozofická fakulta MU)

4. Asistivní technologie

RNDr. Jaromír Plhák, Ph.D.
(Fakulta informatiky MU)

5. Manželství za komunismu v Československu

Mgr. Kateřina Lišková, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

6. Efektivní řešení rodičovských sporů

Mgr. Ing. Martina Cirbusová
(Právnická fakulta MU)

Směr zdravotněvědný

1. Proč selhává léčba rakoviny?

Mgr. Jiřina Medalová, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

2. Nedoslýchavost jako civilizační choroba – možnosti prevence, terapie a kompenzace sluchových vad

PhDr. Radka Horáková, Ph.D.
(Pedagogická fakulta MU)

3. Nebojme se obezity

doc. MUDr. Julie Bienertová Vašků, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

4. Vězněm ve vlastním těle – Amyotrofická laterální skleróza (ALS)

Mgr. Martina Martínková, Ph.D.
(VCEN při Ostravské univerzitě)

5. Střevní mikroflóra a její vliv na naše zdraví

Mgr. Petra Videňská, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

6. Nové poznatky ve výživě

Ing. Iva Hrnčířiková, Ph.D.
(Fakulta sportovních studií MU)

Směr přírodovědný

1. Úloha vody při formování krasu a jeskynních systémů

Mgr. Pavel Pracný
(Přírodovědecká fakulta MU)

2. Sibiř není jen velká bílá placka

doc. RNDr. Alena Žáková, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

3. Eko-toxicita chemických přípravků používaných v zahrádkářství

RNDr. Mgr. Michal Bittner, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

4. Postavení žen ve společnosti v zemích Střední Ameriky

Mgr. Athena Alchazidu, Ph.D.
(Filozofická fakulta MU)

5. Nové druhy obratlovců ve fauně České republiky

doc. RNDr. Zdeněk Řehák, Ph.D.
(Pedagogická fakulta MU)

6. Názvosloví a klasifikace mimozemských těles a jevů

Mgr. Petr Gadas, Ph.D.
(Přírodovědecká fakulta MU)

Směr společenskovedný

1. Transformativní mediace – nový přístup k „řešení“ konfliktu

Mgr. Ing. Martina Cirbusová
(Právnická fakulta MU)

2. Agresivita u dětí a mládeže aneb „Kde se to v nich bere?“

Mgr. Martina Martinková, Ph.D.
(VCEN při Ostravské univerzitě)

3. Péče na prodej: jak se práce z lásky stává službou

Mgr. et Mgr. Adéla Suralová, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

4. Rizikové chování v dopravě

JUDr. Mgr. Ing. Kateřina Šmejkalová
(Pedagogická fakulta MU)

5. Móric August Beňovský – historická a literární postava

Mgr. Marcela Poučová, Ph.D.
(Pedagogická fakulta MU)

6. Migrační krize v Evropě a uprchlické právo

doc. JUDr. Filip Křepelka, Ph.D.
(Právnická fakulta MU)

Směr spirituální

1. Rok milosrdenství

D. Thlic. ICLic. Maximilián Vladimír Filo,
OPraem (Římskokatolická farnost Bučovice)

2. Co je vlastně náboženstvím dneška?

prof. RNDr. Stanislav Komárek, CSc.
(Přírodovědecká fakulta UK v Praze)

3. První kapitola knihy Genesis

Mgr. et Mgr. Marek Orko Vácha, Ph.D.
(přednosta Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě UK, kněz)

4. Život v barokním klášteře

Mgr. Jiří Mihola, Ph.D.
(Pedagogická fakulta MU)

5. Katolická církev v Československu po roce 1945 – naplnění dávných pokrokářských snů?

doc. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

6. Vývoj víry

PhDr. Pavel Moravec
(Filozofická fakulta MU)

Program přednášek druhého ročníku kurzu Dějiny umění v akademickém roce 2016/2017

Kurz je organizován ve spolupráci s Filozofickou fakultou MU.

1. Ve stopách Jeruzaléma – centrální architektura ve středověku Mgr. Aleš Flídr	7. Forma sleduje funkci? Zdroje a počátky moderní architektury prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
2. Raffael: kresba ve službách architektury a grafického umění prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.	8. Význam v současném umění doc. PhDr. Alena Pomajzlová, Ph.D.
3. Umělecká úloha – vznešený detail (forma a funkce v baroku) prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.	9. „Ikona“ mezi Římem a Byzancí doc. Ivan Foletti, MA
4. Posmrtná sláva. Pohřební architektura a umění v raně novověké Evropě doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.	10. Objednavatelé a sběratelé v 18. století prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
5. Funkce a forma v raně křesťanském umění doc. Ivan Foletti, MA	11. Zakladatelé na cestě od vlastnických kostelů k soukromým kaplím Mgr. Aleš Flídr
6. Umění a propaganda za Francouzské revoluce doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.	12. Univerzitní teze v raně novověké grafické tvorbě Mgr. Radka Nokkala Miltová, Ph.D.
	13. Posvátný obraz za protireformace a jeho nekatoličtí kritikové doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.

- 14. Kult hrdinů a kult pomníků v Evropě 19. století**
doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.

- 15. Fotografie Tutanchamónovy hrobky: fotografie, cestování a dějepis umění na přelomu 19. a 20. století**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Program přednášek prvního ročníku kurzu Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách v akademickém roce 2016/2017.

Kurz je organizován ve spolupráci s Filozofickou fakultou MU.

1. Umění: od „tří sester“ (architektura – sochařství – malířství) ke „krásnému spojení“ prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.	5. Symfonie médií v presbytáři milánské baziliky Sv. Ambrože doc. Ivan Foletti, MA
2. Francesco Primaticcio: malíř, architekt a štukatér ve Francii 16. století prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.	6. Chrám múz na zámku Rožmberk a záalpská reflexe dvorské kultury italské renesance doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.
3. Porta coeli v Tišnově mezi romanikem a gotikou Mgr. Aleš Flídr	7. Giorgio Vasari: humanista mezi malířem, designérem a teoretikem umění prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
4. Italské renesanční vily: souhra architektury, kultury a ekonomie doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.	8. Kroměřížská rezidence olomouckých biskupů v období pozdního baroka doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.

9. Poutní kostel v Conques – opravdová tvář svatosti

doc. Ivan Foletti, MA

10. Integrální umělecké dílo a slavnosti „Umění“ na Accademia di San Luca
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

11. Umění ve službách řádu sv. Františka ve středověké střední Evropě
Mgr. Aleš Flidr

12. Tridentký koncil a reforma náboženského obrazu
doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.

13. Ondřej Schweigl jako spoluvůrce sakrálních prostor na Moravě v době osvícenství

doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.

14. Josef Mánes a hraběcí rodina Sylva Taroucců v Čechách pod Kosířem
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

15. Brněnská secese: dekorativní fasády a interiérová výzdoba
Mgr. Jan Galeta

**Program přednášek kurzu
Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu
v akademickém roce 2016/2017**

1. Fauna poslední doby ledové na Moravě
Mgr. Martina Roblíčková, Ph.D.

2. Archeologie a umění. Vztah Karla Absolona a českých umělců mezi světovými válkami
Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D.

3. Herbáře. Co to je? Jak vznikly? Proč existují? Jak se dělají?
RNDr. Karel Sutorý, CSc.

4. První zemědělci
Mgr. Zdeněk Hájek, Ph.D.

5. Vývoj života na Zemi v obrazech Zdeňka Buriana
RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D.

6. Zlatá éra Divadla na provázku
Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.

7. Kapitoly z dějin světového loutkového divadla II
PhDr. Jaroslav Blecha

8. Vzácné a ohrožené houby jižní Moravy
Mgr. Hana Ševčíková

9. Mincovníctví Přemysla Otakara II. v českých i rakouských zemích
Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.

10. Vědecká expedice Moravského muzea do Arnhemské země za posledními lidmi doby kamenné
PhDr. Zdeňka Nerudová

11. Život v mořských hlubinách moravských třetihor
RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D.

12. Vliv romské kultury na kulturu majoritní
Mgr. Jana Poláková, Ph.D.

13. Česká republika – bohaté naleziště zkamenělin
RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D.

14. Loutkové divadlo v Brně
PhDr. Jaroslav Blecha

15. Brněnský koncert Globus: lidová alternativa Lidových novin
Mgr. Hana Kraflová

**Program přednášek kurzu
Kulturní dědictví a památková péče na Moravě
v akademickém roce 2016/2017**

Kurz je organizován ve spolupráci s Národním památkovým ústavem.

1. Historie a současnost vily Stiassni (též Vládní vily) v Brně
Ing. Petr Svoboda

2. Brněnská poválečná architektura
Ing. arch. Renata Vrabelová

3. Rezidence moravské šlechty ve druhé polovině 16. století – renesanční zámky v Telči, Uherčicích a Bučovicích
Mgr. Zdeňka Michalová

4. Dějiny zahradního umění

Ing. Lenka Křesadlová, Ph.D.

5. Technické památky – péče o specifický segment památkového fondu v Jihomoravském kraji

Mgr. et Bc. Tomáš Vícha

6. Zámecké a hradní depozitáře – neznámé pokladnice památek

Ing. Lucie Bláhová

7. Vojenství ve středověku

Mgr. Pavel Macků

8. Zámecké apartmány zámku v Náměšti nad Oslavou, reinstalované interiéry

Ing. Lucie Bláhová

9. Jídlo a pití ve středověku

Mgr. Pavel Macků

10. Historie a obnova klášterního kostela sv. Víta v Jemnici

Mgr. Petr Severa

11. Sakrální kamenná architektura v pravěku Evropy

PhDr. Petr Dvořák

12. Historické zahrady jako pramen poučení i obohacení současného člověka

Mgr. Petr Hudec

13. Barokní rezidence olomouckých biskupů

Mgr. Zuzana Macurová

14. Hrady na Blanensku ve světle nových zjištění

Mgr. Jan Štětina

15. Hrady jihovýchodní Moravy – stavební vývoj a podoba na základě výsledků nejnovějších průzkumů

Radim Vrla

Program přednášek kurzu G. J. Mendel: člověk, opat a vědec v akademickém roce 2016/2017

1. Gregor Johann Mendel – životopis a jeho práce I

prof. RNDr. Jiřina Relichová, CSc.
(Přírodovědecká fakulta MU)

2. Gregor Johann Mendel – životopis a jeho práce II

prof. RNDr. Jiřina Relichová, CSc.
(Přírodovědecká fakulta MU)

3. Mendel a včelaření

doc. RNDr. Vladimír Ptáček, CSc.
(Přírodovědecká fakulta MU)

4. Charles Darwin – další velikán na scéně

prof. RNDr. Stanislav Komárek, CSc.
(Přírodovědecká fakulta UK v Praze)

5. Vývoj života na planetě Zemi I

prof. RNDr. Rostislav Brzobohatý, CSc.
(Přírodovědecká fakulta MU)

6. Vývoj života na planetě Zemi II

prof. RNDr. Rostislav Brzobohatý, CSc.
(Přírodovědecká fakulta MU)

7. Málo známý Gregor Johann Mendel

Mgr. et Mgr. Marek Orko Vácha, Ph.D.
(přednosta Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě UK, kněz, biolog, vysokoškolský učitel)

8. Historie prezentace Mendelova odkazu v Brně

Mgr. Ondřej Dostál, Ph.D.
(ředitel Mendelova muzea)

9. Domestikace rostlin z pohledu současné biologie a genetiky aneb Rostliny ve službách člověka

Ing. Petr Smýkal, Ph.D.
(Univerzita Palackého v Olomouci)

10. Lékařská genetika – co nám říká mendelovská genetika v lékařství a nejen to

MUDr. Renata Gaillyová, Ph.D.
(FN Brno)

11. Vývoj meteorologie na Moravě

RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc.
(ředitel brněnské pobočky ČHMÚ)

12. Novinky v genetice I

Současnost a budoucnost identifikace člověka pomocí DNA

RNDr. Pavel Lízal, Ph.D.

(Přírodovědecká fakulta MU)

13. Novinky v genetice II

Příklady využití genetické rozmanitosti člověka při studiu historických osobností

RNDr. Pavel Lízal, Ph.D.

(Přírodovědecká fakulta MU)

Program přednášek druhého ročníku kurzu Kulturní dědictví – jeden z pilířů identity národa II. v akademickém roce 2016/2017

Místo konání: Telč

1. Významné šlechtické rody –

Schwarzenbergové

PhDr. Martina Indrová

2. Významné šlechtické rody – Questenberkové

PhDr. Jana Petrová

3. Významné šlechtické rody – Dalbergové

Mgr. Terezie Vohralíková

14. S Mendelem v Antarktidě

doc. Mgr. Daniel Nývlt, Ph.D.

(Přírodovědecká fakulta MU)

15. Exkurze do Mendelova muzea

4. Významné šlechtické rody – Lichnovští

Mgr. Petr Havrlant

5. Významné šlechtické rody – Páni z Hradce

PhDr. Luděk Jirásko

6. Významné šlechtické rody – Haugwitzové

PhDr. Martina Indrová

7. Významné šlechtické rody –

Průmyslová šlechta

Ing. arch. Naďa Goryczková

8. Památkový fond Královédvorského kraje

Mgr. Marek Buš

9. Významné šlechtické rody – Rožmberkové

Mgr. Petr Pavelec, Ph.D.

10. Významné šlechtické rody – Beaufortové

Mgr. Tomáš Wizovský

11. Významné šlechtické rody – Podstatští

Lichtenstein

Ing. Lucie Bláhová

12. Významné šlechtické rody – Valdštejnové

Ing. Jiří Balský

13. Významné šlechtické rody – Páni z Bünau, páni ze Salhausen

Ing. arch. Mirjam Skoumalová

14. Významné šlechtické rody – Pernštejnové

PhDr. Martina Indrová

15. Exkurze: Hospital Kuks

Přehled kurzů

Přehled krátkodobých kurzů v roce 2016	Počet účastníků	Počet hodin
Astronomie aneb blíže ke hvězdám	91	16
Zobcová flétna pro úplné začátečníky	9	24
Zobcová flétna pro mírně pokročilé	18	34
Zobcová flétna pro pokročilé	8	23
Řádové domy ve středověku	107	16
Sebeobrana seniorů	20	13
Fit v každém věku 2	41	64
Japonská kinematografie	43	24
Jogalates	50	43
Německý jazyk pro mírně pokročilé	24	46
Fit v každém věku	33	60
Francouzský jazyk pro mírně pokročilé	14	24
Anglický jazyk pro (ne úplné) začátečníky	12	26
Spotřebitelské právo v praxi	40	12
SM-systém	72	72
Anglický jazyk pro pokročilé začátečníky	14	24
Německý jazyk pro středně pokročilé	25	50
Střední a východní Evropa po roce 1989	46	12
Konverzace v anglickém jazyce	24	43

Přehled krátkodobých kurzů v roce 2016	Počet účastníků	Počet hodin
Anglický jazyk pro mírně pokročilé	27	56
Aquaaerobic	68	77
Práce s počítačem pro úplné začátečníky	14	28
Život a kultura v krajích Francie III	124	16
Bohatství knihoven zblízka: knihy, mapy, grafické listy	47	12
Brněnské vily moderní doby	140	14
Duševní hygiena a komunikace v seniorském věku	50	12
Astronomie aneb blíže ke hvězdám II	73	16
Woody Allen	111	24
Hudba ve starších českých dějinách	52	18
Lichtenštejnové jako fenomén středoevropských dějin	92	18
Anglický jazyk pro začátečníky	14	34
Sebeobrana seniorů pro začátečníky	19	11
Francouzský jazyk pro neúplné začátečníky	6	34
Anglický jazyk pro středně pokročilé	26	64
Francouzský jazyk pro pokročilé	13	30
Umění mimoevropských civilizací	50	14
Vývoj knihoven a jejich bohatství	18	12
Celkem	1 635	1 116

Přehled dlouhodobých kurzů (2015/2016)	Počet účastníků	Počet hodin
Všeobecně zaměřený kurz - 1. ročník	192	30
Všeobecně zaměřený kurz - 2. ročník	149	30
Všeobecně zaměřený kurz - 3. ročník	134	30
Všeobecně zaměřený kurz - 4. ročník	133	30
Spirituální dimenze člověka - 4. ročník	129	30
Dějiny umění a vizuální kultury - 1. ročník	210	30
Dějiny umění a vizuální kultury - 3. ročník	177	30
Kulturní dědictví a památková péče na Moravě	196	30
Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu	99	30
G. J. Mendel: člověk, opat a vědec	67	30
Kurz pro absolventy - humanitní směr	64	12
Kurz pro absolventy - přírodovědný směr	192	12
Kurz pro absolventy - společenskovedný směr	83	12
Kurz pro absolventy - zdravotnědný směr	156	12
Kulturní dědictví - jeden z pilířů identity národa II. - 1. ročník (Telč)	83	30
Celkem	2 064	378

Přehled externích kurzů	Počet účastníků	Počet hodin
Kurz v domově pro seniory v Zastávce u Brna	18	12
Kurz v domově pro seniory v Božicích	17	12
Kurz v domově pro seniory v Předklášteří	21	12
Kurz v domově pro seniory v Černé Hoře	18	12
Kurz v domově pro seniory ve Skalici u Znojma	13	12
Kurz v domově pro seniory ve Strážnici	17	12
Kurz v domově pro seniory ve v Kyjově	14	12
Kurz v domově pro seniory v Habrovanech	14	12
Kurz v domově pro seniory ve Vyškově	18	12
Kurz Neznalost zákona neomlouvá ani medlánecké	46	14
Celkem	196	122

Obsah

Úvodní slovo	4
Klíčové události	6
Externí aktivity a spolupráce	16
Propagace	21
Evaluace vzdělávacích aktivit	23
Programy kurzů U3V MU 2016/2017	34
Přehled kurzů	50

**VÝROČNÍ ZPRÁVA UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU
MASARYKOVY UNIVERZITY ZA ROK 2016**

Vydala: Masarykova univerzita

Text a redakce: Petr Adamec a Marcela Strmisková

Foto: Aleš Ležatka, Igor Šefr a kol.

Grafická úprava: PORTA DESIGN s. r. o.

Tisk: Tiskárna DIDOT, s. r. o.

1. vydání, 2016

Náklad: 100 ks

www.u3v.muni.cz

